فرم برنامه درسی(Course Plan)

Qazvin University Of Medical Sciences

دانشکده پرستاری و مامائی قزوین

نام درس : پرستاری و بهداشت محیط	**تعداد واحد : ۱ واحد**
مقطع : کارشناسی	**مدت زمان ارائه درس : ۱۷ ساعت**
پیش نیاز : ندارد	
مسئول برنامه: لیلا دهقانکار	

اهداف کلی:

این درس به منظور آشنایی با مسایل بهداشت محیط در جامعه و عوامل موثر بر آن ارائه می شود تا با استفاده از دانش و آموخته های بهداشتی بتواند در جهت تشخیص مشکلات بهداشتی جامعه راهکارهای ممکن را با تکیه بر اصول فرایند پرستاری ارائه دهد.

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد :

۱. مفاهیم بهداشت محیط، اکوسیستم و بحران محیط زیست
۲. بهداشت آب و فاضلاب
۳. آلودگی هوا، خاک، آلودگی صوتی و پرتو ها
٤. بهداشت اماکن عمومی و مسکن
٥. سلامت مواد غذایی
٦. بهداشت مراکز بهداشتی و درمانی و کنترل عفونت
۷. بهداشت حرفه ای
۸. آسیب های شیمیایی
۹. ناقلین فیزیکی و کنترل آنها(مبارزه با بندپایان و جوندگان و حشرات)
۱۰. بلایای طبیعی و اقدامات لازم در شرایط اضطراری (سیل و زلزله)

❖ **هدف کلی**

پس از پایان این فصل، از دانشجو انتظار می رود با مفاهیم مربوط به بهداشت محیط، اکوسیستم محیط و بحران محیط زیست اشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی :**دانشجو باید بتواند:

- **رابطه بین محیط و سلامت و بیماری های انسان را توضیح دهد.**
- **فرآیند پرستاری را در حوزه بهداشت محیط به کار بندد.**
- **اصول بهداشت محیط را عملا به کار بندد.**
- **مفاهیم بهداشت محیط را در سه بخش عوامل زیستی، اجتماعی، فیزیکی مورد بررسی قرار دهد.**
- **اکوسیستم محیط و بهداشت جامعه را شرح دهد.**
- **دو عامل اصلی دگرگونی در نظام اکوسیستم را توضیح دهد.**
- **نقش پرستار بهداشت جامعه را در بهداشت محیط زیست بیان نماید.**

❖ **هدف کلی**

پس از پایان این فصل، از دانشجو انتظار می رود با مفاهیم مربوط به بهداشت آب و فاضلاب آشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی :**دانشجو باید بتواند:

- **خواص مختلف آب را شرح دهد**
- **منابع آب را بیان کند، آب سالم را بشناسد.**
- **راههای کاهش سختی آب را بیان نماید.**
- **مراحل تصفیه آب را شرح دهد.**
- **نحوه کلرزنی آب را بشناسد.**
- **انواع فاضلاب را شرح دهد.**
- **خواص فاضلاب را توضیح دهد.**
- **مراحل تصفیه فاضلاب را بیان نماید.**
- **نقش پرستار بهداشت جامعه را در دفع بهداشتی فاضلاب ذکر نماید.**

❖ **هدف کلی**

پس از پایان این فصل، از دانشجو انتظار می رود با مفاهیم مربوط به بهداشت هوا، خاک، آلودگی صوتی و پرتوها آشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی :**دانشجو باید بتواند:

- **اهمیت آلودگی هوا را شرح دهد.**
- **تاثیر آلودگی هوا بر جمعیت سالمندی را بیان نماید.**
- **اثرات هوای آلوده را شرح دهد.**
- **نقش پرستار بهداشت در کنترل آلودگی هوا بر جمعیت سالمندی را بیان کند.**
- **اهمیت آلودگی خاک را بیان نماید.**
- **اثر سموم را بر موجودات خاک ذکر نماید.**
- **آلودگی صوتی را تعریف نماید**
- **منابع آلودگی صوتی را بیان نماید.**

- **راههای کاهش اثرات آلودگی صوتی را شرح دهد.**
- **انواع پرتوها را تقسیم بندی کند.**
- **منابع تولید پرتوها را در محیط زیست و کار بشناسد.**
- **اقدامات حفاظتی در برابر پرتوها را برشمارد.**

❖ **هدف کلی**

پس از پایان این فصل، از دانشجو انتظار می رود با مفاهیم مربوط به بهداشت اماکن عمومی و مسکن آشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی :**دانشجو باید بتواند:

- **لزوم توجه به بهداشت مسکن را توضیح دهد.**
- **معیارهای بهداشتی اماکن عمومی را بشناسد.**
- **خصوصیات یک مسکن بهداشتی را بیان نماید.**

❖ **هدف کلی**

پس از پایان این فصل، از دانشجو انتظار می رود با مفاهیم مربوط به سلامت مواد غذایی آشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی:**دانشجو باید بتواند:

- **تاثیر تغذیه بر سلامتی جمعیت سالمندی را شرح دهد.**
- **فساد مواد غذایی را تعریف نماید. عوامل فساد و آلودگی مواد غذایی را نام ببرد.**
- **مسمومیت غذایی را تعریف کند.**
- **روشهای نگهداری مواد غذایی را شرح دهد.**
- **کنترل بهداشتی مواد غذایی از قبیل گوشت، مرغ، ماهی، تخم مرغ و.... را شرح دهد.**
- **نکات اساسی در تامین بهداشت مواد غذایی را برشمارد.**

❖ **هدف کلی**

پس از پایان این فصل، از دانشجو انتظار می رود با مفاهیم مربوط به بهداشت مراکز بهداشتی و درمانی و کنترل عفونت آشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی :**دانشجو باید بتواند:

- **بهداشت مراکز بهداشتی و درمانی را توضیح دهد.**
- **اهمیت کنترل عفونت را توضیح دهد.**
- **راههای کنترل عفونت بر جمعیت سالمندی را توضیح دهد.**
- **نقش پرستاران بهداشت در کنترل عفونت بر جمعیت سالمندی را بیان کند.**

❖ **هدف کلی**

پس از پایان این فصل، از دانشجو انتظار می رود با مفاهیم مربوط به بهداشت حرفه ای آشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی :**دانشجو باید بتواند:

- **مفهوم بهداشت حرفه ای را تعریف نماید.**
- **عوامل موثر بر سلامتی را در محیط کار بیان نماید.**
- **بیماری های ناشی از شغل را توضیح دهد.**
- **عوامل زیان آور در محیط کار را دسته بندی کند.**
- **نقش پرستار بهداشت جامعه را در بهداشت حرفه ای شرح دهد.**

❖ **هدف کلی**

پس از پایان این فصل، از دانشجو انتظار می رود با مفاهیم مربوط به آسیب های شیمیایی موجود در محیط و روشهای مقابله با آن آشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی :**دانشجو باید بتواند:

- **خطرهای شیمیایی، بیولوژیکی در محیط را بیان نماید.**
- **روشهای مقابله با خطرهای شیمیایی، بیولوژیکی در محیط را توضیح دهد.**
- **اقدامات پرستاران بهداشت جامعه در خصوص پیشگیری از آسیبهای مختلف شیمیایی، بیولوژیکی در محیط را بیان نماید.**

❖ **هدف کلی**

پس از پایان این فصل، از دانشجو انتظار می رود با مفاهیم مربوط به ناقلین فیزیکی و کنترل آن آشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی :**دانشجو باید بتواند:

- **راههای انتقال بیماری از طریق بندپایان را شرح دهد.**
- **بیماری های منتقله توسط بندپایان را طبقه بندی نماید.**
- **روشهای مبارزه با بندپایان، جوندگان را بشناسد.**
- **نقش پرستار در رابطه با پیشگیری از بیماری های منتقله از بندپایان را بداند.**

❖ **هدف کلی**

پس از پایان این فصل، از دانشجو انتظار می رود با مفاهیم مربوط به بلایای طبیعی و اقدامات لازم در شرایط اضطراری آشنا شود.

❖ **اهداف اختصاصی :**دانشجو باید بتواند:

- **در مورد انواع بلایا، بلایای طبیعی، ساخته بشر توضیح دهد.**
- **نقش پرستاران در مراحل آمادگی ، واکنش و جبران مدیریت بلایا بر جمعیت سالمندی بررسی کند.**

روش آموزش: آموزش مجازی ،روش یادگیری معکوس، سخنرانی بحث گروهی پرسش پاسخ

آموزش دهنده

- **لیلا دهقانکار، کارشناس ارشد آموزش پرستاری، گرایش سلامت جامعه**

منابع اصلی درسی:

- **میمنت حسینی، لیلا دهقانکار، پرستاری و بهداشت محیط، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۹۷(مبحث بهداشت محیط بیمارستان، بلایا، آسیب شیمیایی)**
- **حسینی م. پرستاری بهداشت جامعه ۳، ، نشر بشری، ۱۳۹۰(مبحث، بهداشت فاضلاب)**
- **لانکستر، پرستاری بهداشت جامعه ۳، نشر سالمی، ۱۳۸۸(مبحث بهداشت تغذیه، آلودگی صوتی و پرتو، ناقلین)**
- **Stanhope, M;Lancaster,J."community & public health nursing".st.Louis:Mosby:2012**
- **Sallivan, J R. Kriger G R. Clinical Environmental Health and Toxic Exposures. 2001**

نحوه ارزشیابی

❖ **نحوه محاسبه نمره کل**

۱. حضور فعال در کلاس	❖ **۲ نمره (بیش از ۲ غیبت نمره صفر لحاظ می شود)**
۲. انجام تکالیف در جلسات درسی	❖ **٦ نمره**
۳. **امتحان پایان ترم**	❖ **۱۲ نمره**

❖ **مقررات**

- **حداقل نمره قبولی : ۱۰ نمره**

(غیبت دانشجو فقط در صورت موجه بودن از نظر استاد مجاز می باشد در غیر اینصورت بر اساس آیین نامه یک روز غیبت غیر موجه ، نمره صفر لحاظ می شود) هر غیبت ۰,۵ نمره از نمره کل کسر می گردد و بیش از ۲ غیبت نمره دانشجو صفر لحاظ می شود.

❖ جدول زمانبندی درس پرستاری و بهداشت محیط

جلسه و تاریخ	رئوس مطالب	روش تدریس		امکانات مورد نیاز	تکالیف/ آزمون ها	منابع	مدرس
		آفلاین	حضوری				
۱	ارائه طرح درس، مفاهیم بهداشت محیط، اکوسیستم محیط بهداشت مراکز بهداشتی و درمانی و کنترل عفونت		*	- تخته وایت برد ماژیک ویدئو پروژکتور	در کلاس توضیح داده می شود	منابع معرفی شده	دهقانکار
۲	بهداشت حرفه ای (مخاطرات شغلی و ارگونومی)		*	" " "	"	"	دهقانکار
۳	ناقلین فیزیکی و کنترل آن ۱		*	"	"	"	"
۴	ناقلین فیزیکی و کنترل آن ۲		*	"	"	"	"
۵	بهداشت تغذیه و مواد غذایی		*	"	"	"	"
۶	آلودگی صوتی و پرتو ها		*	"	"	"	"
۷	بهداشت آب بهداشت فاضلاب		*	"	"	"	"
۸	آلودگی هوا بهداشت خاک		*	"	"	"	"